

Saksframlegg

NY BUDSJETTILDELINGSMODELL FOR GRUNNSKOLENE

Arkivsaksnr.: 03/23584

Forslag til vedtak:

Bystyret vedtar å videreføre dagens budsjettfordelingsmodell med følgende endringer som gjøres gjeldende fra 01.08.2008:

1. Tildeling til små skoler:
Minimumstildeling til en - parallelle skoler endres fra 20 til 18 elever pr trinn. Dette utgjør i underkant av 2 mill pr år som omdisponeres til alle skoler til pedagogisk grunnressurs.
2. Inventar og utstyr:
Nye og rehabiliterte skoler får en mindre andel av inventar- og utstyrsbudsjettet enn andre skoler. Nye og nyrehabiliterte skoler trekkes kr.250 pr n-elev i tildelingen til inventar/utstyr de første 5 årene. Innflyttingstidspunktet legges til grunn.
3. Sosioøkonomiske midler:
Grensen på hvilke skoler som får tildelt sosioøkonomiske midler settes til de skoler hvor prosentvis andel av beregnede sosioøkonomisk midler er større enn prosentvis andel elever.
4. Administrative ressurser
Administrative ressurser knyttet til enkeltvedtak om spesialundervisning og til særskilt norskundervisning for minoritetsspråklige elever fjernes. Disse ressursene omdisponeres til økning av generell pedagogisk ressurs.

Bakgrunn

Bystyret vedtok i sak 145/2003 med oppfølging sak nr 45/2004 en ny modell for fordeling av ressurser til grunnskolene i Trondheim kommune gjeldende fra 01.08.2004. Bakgrunnen for innføring av ny modell var å gjennomføre en mer likeverdig ressurstildeling etter at klassesdelingstallet ble opphevet i 2004. Videre var hensikten en forenkling av tildelingene, en oversiktlig og forutsigbar modell for å ivareta skolenes behov for planlegging. Modellen gir også grunnlag for politisk styring med enkeltelementene i skolebudsjettet.

Modellen hensyntar hva som må fordeles ulikt mellom skolene på bakgrunn av ulike forutsetninger og behov, mens den elevrelaterte hovedressursen til pedagogiske og administrative årsverk beregnes ut fra antall elever på det enkelte trinn.

Ressursfordelingen har vært gjennomført i tråd med vedtaket, og har nå vært gjeldende i 3 år. I bystyrevedtaket av 18.12.2003 ble det vedtatt å evaluere modellen etter 2 år med tanke på eventuelle justeringer fra skoleåret 2006/2007. Denne saken er en oppfølging av vedtaket om å evaluere modellen, og forslag om endringer foreslås med sikte på justeringer fra 01.08.2008.

Evalueringen fokuserer spesielt på om modellen har ført til en likeverdig fordeling av ressursene mellom skolene gjennom å drøfte prinsippene for fordeling.

- I hvilken grad fanger modellen opp de viktigste kostnadsområdene og variasjoner i utgiftspres?
 - I hvilken grad gir den grunnlag for likeverdighet? Dvs hva bør fordeles ulikt mellom skolene (kollonne B-E; se tabell 1)?
 - I hvilken grad er den hensiktsmessig og enkel å forstå og praktisere?

Evalueringen i denne saken vil ikke berøre størrelsen på de ulike elementer i budsjettmodellen. Det er rådmannens fremlegg av budsjett/økonomiplan som ivaretar vurdering og forslag om skolebudsjettets størrelse.

2. Fakta - Beskrivelse av dagens budsjetttildelingsmodell

Tildeling til skolene

Slik rådmannen har tolket bystyrets vedtak om modell til budsjettfordeling til grunnskolene, er en hovedhensikt at budsjettframstillingen til skolene skal forenkles. Samtidig skal framstillingene være så oversiktlige at det ivaretar rettigheter i henhold til medbestemmelse gjennom drøftinger mellom rektor og arbeidsplassutvalgte samt for nødvendige avklaringer og vedtak i brukerrådene.

Prinsippet er fortsatt at rektor har full frihet til å disponere ressursene innenfor sin totalramme så lenge loven oppfylles mht undervisningstimetall m.v. Politiske føringer gjennom lederavtalen danner rammen for denne friheten.

Bystyrets vedtak om modell:

A: Skolebasert kostnadsfaktor pr. elev- grunnressurs til pedagogisk og administrative årsverk samt drift/inventar/utstyr ut fra antall elever på det enkelte trinn.

Trondheim kommune

B: Tilleggskriterier – ekstratildeling små skoler/regulering av lønnsnivå/årlig tildeling eldre lærere/skoleskyss/fellestiltak/personale som ikke har pedagogiske eller administrative oppgaver

C: Bygningsmasse – utgifter til energi og ekstern husleie

D: Utjevning sosioøkonomiske forskjeller – basert på gitte levekårsriterier med særlig vekt på opphopning av tilfeller

E: Behovsavhengige kriterier – ressurser til morsmål og særskilt norskopplæring for språklige minoriteter, ressurser til spesialgrupper og til elever med store, vedvarende behov.

Tabellen nedenfor er relatert til hvert punkt over.

Tabelle 1. Fordeling av midler på de enkelte faktorer (alle tall i mill kroner budsjett 2007)

A. Skolebasert kostnadsfaktor per elev		B. Tilleggskriterier		C. Bygningsmasse	D. Utjevning av sosioøkonomiske forskjeller	E. Behovs-avhengige kriterier	
* Drift/inventar og utstyr	47	* Ekstra tildeling små skoler	4	* Energi og ekstern husleie	* Midler til fordeling basert på levekårsdata	* To-språklig opplæring	49
* Ressurs til ledelse	44	* Regulering av lønnsnivå	38			* Dalgård Åsveien	16
* Pedagogisk ressurs	590	* Seniorkomp	15			* Spesialgrupper	15
		* Skoleskyss	15			* Spesialundervisning (store vedvarende behov)	40
		* Ikke-ped. personale	27				
		* Fellestiltak	38				
681 mill		137 mill		28 mill	11 mill	143 mill	
68 %		14 %		3 %	1 %	14 %	

Kolonne A. Skolebasert kostnadsfaktor pr. elev

Drift/inventar/utstyr

Skolene må, uansett størrelse, ha en viss bunnressurs til drift/inventar/utstyr for å kunne håndtere utgifter som er relativt faste slik som telefon- og datautgifter, innkjøp av kontormaskiner og lignende. Ut i fra dette er det lagt 100.000 kr. i bunn til alle skoler. Resten fordelt med utgangspunkt i antall elever vektet i henhold til undervisningstimetall.

I tillegg ligger 4,7 mill kr til leirskole for elever på 7.trinn.

Ressurser til ledelse

Ledelsesressurs til den enkelte skole er i modellen beregnet etter særavtalen for skoleverket hvor utgangspunktet er type skole og antall elever ved skolen. I tillegg kommer ressurser for å lede skolefritidsordningen, ressurser for å administrere minoritetsspråklig undervisning og elever med enkeltvedtak om spesialundervisning. Merkantilressurs er budsjettert under ikke-pedagogisk personale, jfr kolonne B.

Grunnressurs til pedagogisk personale:

Når alle andre forhold i skoledrifta er hensyntatt og skjønnsmessige fordelinger er foretatt, vil en stå igjen

Trondheim kommune

med en pott til pedagogisk ressurs som i 2007 utgjør **590 mill kr.** Denne fordeles etter årsverk pr elev vektet for undervisningstimetall pr trinn og vektning av lesepliktsforskjellene mellom fag og ulike trinn i skolen.

Da elevenes undervisningstimetall og leseplikt for lærere er forskjellig, må elever på 10 trinn ha 1,3 årsverk*) for å dekke det obligatoriske tilbudet på 30 undervisningstimer pr uke, mens elever på 1.trinn må ha 0,88 årsverk for å dekke det obligatoriske tilbud på 23 undervisningstimer pr uke.

(*)undervisningstimetallet dividert med leseplikten på de ulike trinn.)

Pedagogisk ressurs skal finansiere:

- Det obligatoriske undervisningstimetall
- Ekstra styrking av opplæringen: lærer/ andre(assistenter, barnevernspedagoger o.l)
- Spesialundervisning for elever som ikke har store vedvarende behov
- Vikarer
- Redusert leseplikt, byrdefull undervisning for enkeltlærere
- Gjennomføre skolemåltid og fysisk aktivitet (pauser)
- Ulike veilederoppgaver (IKT, spes.ped.veileder, rådgivning)
- Bibliotekfunksjon
- Kompetanseutviklingstiltak
- Annet

Kolonne B. Tillegskriterier.

- Ekstratildeling til små skoler har en sikringsdimensjon hvor en i dag gir alle trinn ressurser tilsvarende minimum 20 elever, dvs. de behandles som en en-parallell skole. Denne ekstraressursen utgjorde for 2004 ca 2 mill. kr. fordelt på 7 skoler, mens den i 2007 utgjør ca 4 mill kr fordelt på 8 skoler.
- Lønnsnivået på hver skole justeres opp/ned avhengig av om skolen ligger over/under lønnsgjennomsnittet for byen. I tillegg budsjetteres funksjonstillegg (inkl tidligere klassestyrettillegg), som er lønnsøkning gitt ved lokale lønnsoppgjør, med totalt kr.22 mill kr. i 2004 i hht ulikt nivå skolene i mellom. I 2007 utgjør denne ressursen 38 mill kr. Hovedårsaken til økningen er at det er flere som nå er kontaktlærer enn det antall som tidligere var klassestyrer samt at lokale lønnstillegg i utstrakt grad er gitt som funksjonstillegg.
- Seniorkompensasjon, dvs redusert leseplikt til ansatte over 58 år, utgjorde 9 mill kr. i 2004. I 2007 er denne økt til 14,5 mill kr; hovedsakelig som følge av endret alder for reduksjon av leseplikt fra 58 til 55 år.
- Skoleskyss: 15 mill. kr. Tildeles etter kartlagt behov.
- I ressurs til personale som ikke har pedagogiske- eller ledelsesoppgaver, har rådmannen valgt å legge inn merkantilressurs og tilsynsvaktressurs. Fra oktober 2006 ble ressurs til brukertjenester overført til Trondheim Eiendom.

Ved alle skolene er det en rekke merkantiloppgaver som må ivaretas, uavhengig av skolens størrelse. Det budsjetteres derfor med 100 % merkantilressurs pr. skole. Skolene med personalansvar for morsmåls lærere er styrket med 50 % og Flatåsen skole som er i en særstilling med to anlegg er styrket med 100%.

Kolonne C. Bygningsmasse

Trondheim kommune

Her budsjetteres energi og eksternhusleie (leie av idrettshus med mer). Disse justeres i forhold til forventet utvikling i budsjettåret.

FDV (Forvaltning/drift/vedlikehold) - budsjettet for øvrig er lagt til Trondheim Eiendom.

Kolonne D. Utjevning av sosioøkonomiske forskjeller.

Det er her vedtatt en totalressurs på 11 mill. kr. fordelt på de 15 skolene som har de største utfordringer mht sosiale forskjeller.

Grunnlaget for fordeling er flg kriterier som er i tråd med anbefalinger i SINTEF-rapporten (fra 2004):

- antall innvandrere fra ikke-vestlige land med barn hhv 6-12 år/ 13-15 år i 2005 (begge foreldre født i ikke-vestlige land), vektet 0,2
- antall arbeidsledige med barn 6-12 år/13-15 år i 2005, vektet 0,1
- antall med inntekt under 3G med barn 6-12 år/13-15 år i 2005, vektet 0,2
- antall mødre med kun grunnskoleutdanning/ingen utdanning oppgitt, med barn 6-12 år/13-15 år i 2005, vektet 0,5

Skolene står fritt i hvordan de disponerer disse ressursene.

Kolonne E. Behovsavhengige kriterier

- Ressurser til særskilt norskopplæring og morsmål utgjør ca 49 mill. kr. Fra og med h-2006 ble øremerket statstilskudd innlemmet i rammetilskuddet. Fra høst 2007 foreslås tildelingen til disse formål endret. Dette vil behandles i egen sak.
- Ressurser til elever med store vedvarende behov utgjør ca 40 mill. kr. Disse fordeles til skolene etter en årlig objektiv vurdering av den enkelte skoles ressursbehov til denne elevgruppa. Likeverdighet i tildelingen forsøkes ivaretatt.
- Ressurser til spesialgrupper utgjør
 - 16 mill. kr. til spesialgruppen ved Dalgård skole
 - 23 mill. kr. til spesialgruppen ved Åsveien skole
 - 15 mill. kr. til spesialgrupper ved enkelte andre skoler.

Fastsetting av disse beløpene gjøres av rådmannen ut i fra en vurdering. Hvis behovet øker vil dette primært måtte tas av den generelle pedagogisk ressurs.

3. Erfaring med og drøfting av enkelte elementer i modellen - Forslag til endringer

Det foretas i det følgende en vurdering av om:

- modellen fanger opp de viktigste kostnadsområdene og variasjoner i press?
- modellen gir grunnlag for likeverdighet? Er det de riktige elementer som fordeles ulikt?
- modellen er hensiktsmessig og enkel å forstå og praktisere?

Føringer fra bystyret:

I bystyrets vedtak av 18.12.2003 ble det lagt føringer om at de minste skolene skulle sikres likt utgangspunkt med andre skoler gjennom særlige beregninger av ressursrunnlaget. Rådmannen ble spesielt

Trondheim kommune

bedt om å rette fokus på små skoler og skoler med store sosiodemografiske utfordringer for å sikre et likeverdig undervisningstilbud i hele kommunen.

Flertallsmerknad fra Oppvekstkomiteen som fulgte saken: ”At modellen ble akseptert prinsipielt og i praksis betydde nødvendigvis ikke en endelig beslutning til modellens matematiske fordeling av midler. Disse vil merknadsstillerne komme tilbake til når erfaring med modellen er vunnet, og da spesielt i forhold til de to momentene som er nevnt ovenfor.”

Tilbakemeldinger fra skolene

Rektorene har vært trukket inn i hele evalueringsprosessen via rektormøter, rektorenes arbeidsutvalg og i rektorenes bydelsnettverk. Rektorene har gitt sine syn på hvilke elementer i modellen som de mener bør være gjenstand for endring. Det er stor enighet i rektorkollegiet om at modellen stort sett fungerer godt og etter intensjonene. Den er enkel å forstå og praktisere, den er forutsigbar og virker rettferdig og ivaretar likeverdet på de fleste punkter. Det er ikke full enighet blant rektorene på alle punkter mht hvilke elementer i modellen som bør være gjenstand for endringer.

Rådmannen inviterte organisasjonene til møte hvor de i ettertid kunne komme med eventuelle skriftlige synspunkter på evaluering av modellen. Rådmannen har ikke mottatt noen tilbakemeldinger fra organisasjonene.

Elementer i modellen som er grunnlag for vurdering:

Kolonne A. Skolebasert kostnadsfaktor pr. elev

Drift/inventar/utstyr

I dag brukes samme beregningsmåte for alle skolene når det gjelder midler til inventar og utstyr. Det vil si at nye/nyrehabiliterede skoler som gjennom investeringsbudsjettet har fått helt nytt inventar og utstyr, får samme beløp i den årlige budsjetttildelingen til dette som skolene forøvrig. Dette innebærer at gapet når det gjelder standard på inventar/datautstyr/AV-utstyr og annet utstyr mellom skolene blir ekstra stort. Eksempelvis får nye skoler mange interaktive tavler. ”Gamle” skoler må kjøpe inn disse på eget inventarbudsjet. Slik er det også med stoler/pulter etc. Dette er utstyr som koster svært mye og bidrar til å øke standardforskjellene i Trondheimsskolen.

Det foreslås at ”gamle” skoler får en større andel av inventar- og utstyrsbudsjettet enn nye og nyrehabiliterede skoler, slik at det kan gi mulighet for utjevning i forhold til standarden på disse områdene. Nye og nyrehabiliterede skoler trekkes kr.250 pr n-elev i tildelingen til inventar/utstyr de første 5 årene. Innflyttingstidspunktet legges til grunn. En ny skole med 400 n-elever vil da få kr.100 000 mindre i tildeling pr år. Dersom dette i gjennomsnitt gjelder 2 nye skoler pr år vil det pr år etter hvert utgjøre 10 skoler årlig som får mindre tildeling. Dvs da blir det 1mill kroner (forutsatt gjennomsnitt på 400 n-elever pr skole) som omfordeles pr år til de andre skolene. Et slikt forslag har bred støtte blant rektorene.

Ressurser til ledelse

Det har kommet innspill om å øke administrativ ressurs til skoler med spesielt mange ansatte. Rådmannen mener det allerede er ivare tatt i modellen gjennom at tildelt administrativ ressurs er i hht antall elever på skolen. Skoler med ekstra stor bygningsmasse må kontinuerlig vurderes mht kompensasjon.

Ny læreplan i norsk og morsmål for minoritetsspråklige elever skal tas i bruk fra skoleåret 2007/08. I stedet for norsk som andrespråk skal minoritetsspråklige elever få ”Grunnleggende norsk for språklige minoriteter”. De nye omstillingene har sine konsekvenser i tildelingen av ressurser. Dette gjelder bl a

Trondheim kommune

administrasjonsressurs for særskilt norskundervisning for fremmedspråklige elever. Ut i fra denne omleggingen foreslås det å fjerne administrative ressurser knyttet til særskilt norskundervisning for minoritetsspråklige og legge ressursen inn i generell pedagogisk ressurs.

Administrative ressurser til enkeltvedtak om spesialundervisning foreslås fjernet for å ikke honorere at økt antall vedtak om spesialundervisning skal gi mer ressurser enn å organiserer økt undervisning gjennom tilpasset opplæring. Disse ressursene kan omdisponeres til generell pedagogisk ressurs. Denne omdisponeringen berører ikke tildelingen til spesialgruppene.

Pedagogisk ressurs:

Pedagogisk ressurs må også brukes til andre behov utover lovbestemt undervisningstimetall. Dette er listet opp i omtale av kolonne A ovenfor. Rektorene har ønske om at budsjettmodellen kan ivareta og vise reell lærertetthet/reelle utgifter og reell vikarkostnad. Dette er det umulig, og heller ikke hensiktsmessig, å få fram i en objektiv budsjettfordelingsmodell. Faktisk ressursbruk framkommer i regnskapstall og andre aktivitetsrapporter.

I budsjettet for 2007 er det fordelt ca 1300 årsverk i pedagogisk grunnressurs. Dersom vi legger vikarprosent i tidligere budsjettfordelingsmodell til grunn (3,8 %), innebærer dette at det i pedagogisk ressurs ligger ca 48 årsverk som skal dekke korttidsvikar.

Det har kommet innspill om at det ikke tas hensyn til skolenes svært ulike bygningsmessige muligheter til å disponere lærerressursene effektivt og derved sikre økt kvalitet når det gjelder tilpasset opplæring. På en skole er undervisningen spredt på fem bygg og de har ikke areal for fleksibel storgruppe/smågruppeundervisning. Rådmannen har vurdert det slik at dette elementet er svært vanskelig å hensynte på en objektiv og likeverdig måte i en tildelingsmodell.

Fordeling mellom barne- og ungdomstrinnet

Fordelingen mellom trinnene er basert på undervisningstid og lærernes ulike leseplikt på barne- og ungdomstrinnet. Undervisningstimene som ligger til grunn for denne fordelingen er 23,0 t/u på småskoletrinnet, 28,0 t/u på mellomtrinnet og 32,0 t/u på ungdomstrinnet. Årsaken for valget av 32,0 t/u på ungdomstrinnet, var bestemmelsene i særavtale om 2,0 t/u pr klasse til sosialpedagogisk tjeneste/rådgiving. I hht endringer i "Avtale om arbeidstid for undervisningspersonale" (avsnitt om Sentral avtale pkt 6.b) gjeldende fra 1.8.2006 skal det på den enkelte skole avsettes minimum 38 årsramme-timer pr påbegynt 25 elever pluss 5% av et årsverk til lærere som utfører sosialpedagogiske tjenester/rådgivning på ungdomstrinnet.

For å reddykke prinsippet om at pedagogisk ressurs er basert på undervisningstid og lærernes leseplikt på barne- og ungdomstrinnet foreslås det at denne ressursen til sosiallærer/rådgiver trekkes ut fra beregningene av pedagogisk ressurs og legges i en egen tildeling til ungdomstrinnet i kolonne A. Dette utgjør ca 11 årsverk.

Kolonne B. Tilleggskriterier.

Ekstratildeling til små skoler.

I arbeidet med ny tildelingsmodell var det viktig å ivareta tildelingen til små skoler. I bystyrets vedtak av 18.12.2003 ble det lagt føringer om at de minste skolene skulle sikres likt utgangspunkt med andre skoler gjennom særlige beregninger av ressursrunnlaget. Rådmannens forslag bygde på at ingen en-parallele

Trondheim kommune

skoler skulle tildels ressurser til mindre enn 18 elever pr trinn. Bystyret endret imidlertid denne grensen til 20 elever pr trinn.

Etter snart tre års erfaring er rådmannens oppfatning at små skoler har fått et utvidet handlingsrom gjennom denne tildelingen og har relativt større frihet i organiseringen enn andre barneskoler. For inneværende skoleår tildeles det ressurser til 152 "ikke-eksisterende" elever fordelt på 8 skoler, noe som utgjør 4,0 mill kroner på årsbasis. Denne ressursen utgjorde for 2004 ca 2 mill. kr. fordelt på 7 skoler.

For å forsøke å synliggjøre hvor mange timer som er igjen til styrking av undervisninga og andre oppgaver etter at undervisningstimetallet er ivarettatt, er det beregnet tildeling til en en-parallell skole med 15 elever pr trinn ut fra minimum 20 og 18 elever pr trinn, samt en to-parallell skole med 36 elever pr trinn. Beregninger viser at det tilføres relativt mye ressurser til små skoler ved at det tilføres minimum for 20 elever pr trinn, og rådmannen foreslår at tildeling til en-parallelle skoler endres fra 20 til minimum 18 elever pr trinn. Dette utgjør i underkant av 2 mill pr år som da bli omdisponert til alle skoler til pedagogisk ressurs i kolonne A.

Kunnskapsløftet understreker alternative måter å organisere undervisninga på gjennom aldersblanding. Denne type undervisning vil gi større ressursutnyttelse for de små skolene.

Kolonne D. Utjevning av sosioøkonomiske forskjeller.

Rapporten fra SINTEF beskriver hva skolene kompenserer for og hvilke tiltak som iverksettes. Skolen er en viktig faktor i et barns oppvekst. Barn fra familier med lave levekår, hvor forholdene rundt barnet ikke ligger godt nok til rette for læring, må grunnskolene i Trondheim sette inn kompenserende tiltak for. Rapporten sier at grunnskolene gjør en god jobb i så måte. Dette er også i tråd med føringene i Stortingsmelding 16.

Tilbakemeldinger fra skolene viser at disse midlene hovedsakelig er fordelt på en måte som er hensiktsmessig i forhold til hvilke skoler som har behov for å kompensere for sosioøkonomiske forskjeller i elevgrunnlaget. Om kriteriene som legges til grunn, om beløpene som tildeles og antall skoler som får kompensasjon er på et "riktig" nivå, vil kontinuerlig være grunnlag for diskusjon og være et langsiktig utviklingsarbeid. Rektorene ønsker en ny vurdering av kriteriene, og rådmannen vil vurdere et ytterligere samarbeid med forskningsinstitusjoner for å få utredet hvilke kriterier, hvilke beløp og antall skoler som bør legges til grunn. En mulig vei å gå er å tildele mer av dagens pedagogisk grunnressurs til alle skolene ut i fra gitte kriterier.

I forhold til dagens modell foreslås det foreløpig kun en mindre justering av prinsippene for tildelingen av disse midlene. I dagens modell tildeles 11 mill kr til 15 skoler. De 15 skoler som i dag får tildeling, er skolene hvor det er størst forskjell i sosioøkonomisk kriterier (dvs opphopning) og andel elever. Det foreslås at grensen på hvilke skoler som får tildelt sosioøkonomiske midler settes til de skoler hvor prosentvis andel av beregnede sosioøkonomisk midler er større enn prosentvis andel elever. Som eksempel ved en skole utgjør kriterieandelen av beregnet sosioøkonomisk tildeling 2,08% (av 100% for byen), mens andel elever ved denne skolen utgjør 0,70 % (av 100% for byen).

I inneværende år er det nettopp de 15 skoler som har positive tall her som får slike midler. Når SSB-data oppdateres årlig kan dette f eks neste år tilfalle noen flere skoler eller noen færre skoler enn 15 avhengig av om de har en større kriteriemessig sosioøkonomisk andel enn en har andel elever.

For å få bedre oversikt over hvordan disse midlene brukes ute på skolene og få skolenes vurdering av

Trondheim kommune

nytt av midlene, vil rådmannen be om tilbakemelding på bruken fra den enkelte skole.

Kolonne E. Behovsavhengige kriterier

Ressurser til spesialgrupper (Dalgård, autisttilbudet og gruppetilbud ved andre skoler) gjør ca 55 mill kroner. I tillegg tildeles det ressurser til elever med store vedvarende behov, ca 40 mill. kr. (i kolonne E) til ca 2% av elevene. Ressurser til å kunne fatte enkeltvedtak om spesialundervisning ligger også som en andel (opprinnelig ca 30 mill kr) av pedagogisk ressurs i kolonne A.

Andel elever som får spesialundervisning har gått gradvis ned de siste årene. Trondheim ligger lavest av ASSS-kommunene mht andel elever med spesialundervisning og også av de laveste mht timer spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt. Trondheim ligger ikke lavest mht årstimer pr elev med spesialundervisning. Dette viser at Trondheim tildeler relativt mer spesialundervisning til færre antall elever.

Skoler opplever at budsjettmodellen ikke i tilstrekkelig grad fanger opp skjevhet skolene imellom når det gjelder ressurser til elever med store vedvarende behov (i kolonne E). Noe av den generelle pedagogressursen i kolonne A må også benyttes til å styrke de elever med størst behov og belastningen mellom skolene kan oppleves som ulik. Faktisk forbruk er ikke mulig å synliggjøre i en budsjettfordelingsmodell. Rådmannen vurderer å kartlegge den faktiske bruken av ressurser til de med størst behov, og komme tilbake til dette i forbindelse med budsjettbehandlingen. Ekstra ressurs kan da tildeles skoler som har relativt flere elever med behov for styrkingstiltak enn andre og effekten vil bli at skolene blir mer likestilt i forhold til behovet for å benytte den generelle pedagogiske grunnressurs i kolonne A.

4. Oppsummering

Evalueringen skulle spesielt fokusere på om modellen har ført til en likeverdig fordeling av ressursene mellom skolene.

- I hvilken grad fanger modellen opp de viktigste kostnadsområdene og variasjoner i press?
Modellen fanger opp de viktigste kostnadsområdene og variasjoner i press i større grad enn før. En tilbakemelding fra skolene er at budsjettmodellen ikke i tilstrekkelig grad fanger opp ulikheter skolene imellom når det gjelder ressurser til elever med store vedvarende behov (i kolonne E).
- I hvilken grad er den hensiktsmessig og enkel å forstå og praktisere?
Her er tilbakemeldingene fra rektorkollegiet at modellen stort sett fungerer godt og etter intensjonene, og at den er enkel å forstå og praktisere.
- I hvilken grad gir modellen grunnlag for likeverdighet?
Tilbakemeldingene fra skolene er at modellen er forutsigbar og virker rettferdig og ivaretar likeverdet på de fleste punkter.
For å forsøke å oppnå enda større likeverdighet foreslås følgende justeringer i budsjettmodellen gjeldende fra 1.8 2008:

1. Tildeling til små skoler:

Trondheim kommune

Minimumstildeling til en - parallelle skoler endres fra 20 til 18 elever pr trinn. Dette utgjør i underkant av 2 mill pr år som da bli omdisponert til alle skoler til pedagogisk grunnressurs

2. Inventar og utstyr:

Nye og rehabiliterte skoler får en mindre andel av inventar- og utstyrsbudsjettet enn andre skoler. Nye og nyrehabiliterte skoler trekkes kr.250 pr n-elev i tildelingen til inventar/utstyr de første 5 årene. Innflyttingstidspunktet legges til grunn.

3. Sosioøkonomiske midler:

Grensen på hvilke skoler som får tildelt sosioøkonomiske midler settes til de skoler hvor prosentvis andel av beregnede sosioøkonomisk midler er større enn prosentvis andel elever. Som eksempel ved en skole utgjør kriterieandelen av beregnet sosioøkonomisk tildeling 2,08 % (av 100% for byen), mens andel elever ved denne skolen utgjør 0,70 % (av 100% for byen).

Skolene skal årlig rapportere til rådmannen om bruken av de sosioøkonomiske midlene.

4. Administrative ressurser

Administrative ressurser knyttet til enkeltvedtak om spesialundervisning og til særskilt norskundervisning for minoritetsspråklige elever fjernes. Disse ressursene omdisponeres til økning av generell pedagogisk ressurs.

Rådmannen i Trondheim, 18.06.2007

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Grethe Liatun
rådgiver